

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, 1. nadst. — Val dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se na sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorsij lista „Edinost“ — Tisk tiskarne „Edinost“, vpisane zadruga s omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.
Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 24.—
za pol leta . . . . . 12.—
za tri mesece . . . . . 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . 5.20
za pol leta . . . . . 2.60

# EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolona. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . mm po 10 vln. Osmrtnice, zahval, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . mm po 20 vln. Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 20.— vsaka nadaljna vrsta . . . . . 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev. Oglase sprejema inseratni oddelček „Edinosti“. Naročniki in reklamacije se pošiljajo v pravi listi. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu. Uprava in inseratni oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnoštevilni družben št. 841.652

## Tedenski pregled.

Zdi se, kakor da se je zadnje dni italijansko bojišče premešalo iz Soške doline nekam drugam, na popolnoma drugo polje. Zadnji teden so italijanski napadi na soški fronti začeli ponehavati, pehota že sploh ni napadala skoraj nič več in ostali so samo tupatam topovski boji. Gorica je pač še enkrat okusila ljubeznivost svojih odrešiteljev, v splošnem pa je bilo na naši primorski fronti zadnje dni precej mirno, na tirolski fronti pa tudi ni bilo večjih akcij. Čudno se more to skoraj zdeli po vseh onih laških naporih prošlih dni, ko še ni zboroval italijanski parlament in je bilo splošno mnenje, da želi Cadorna predložiti parlamentu vsaj nekaj navideznih uspehov, ki naj bi jih bil dosegel zadnje dni, če se mu niso posrečili prej tekom šestih mesecev. Uspehov pa ni bilo, parlament se je sestavil in vlada je dobila zaupnico s 405 proti 48 glasovom. Ali naj pomenja ta zaupnica tudi zaupnico Cadornovim operacijam, ne moremo presojati, kajti vesti, ki prihajajo iz italijanskega parlamenta, so po italijanski svobodomiselnosti cenzurirane tako previdno, da se iz njih more izvedeti pač le ono, kar se zdi italijanski vladi prav, ne pa vsem onim, ki se ne strinjajo z njo. No, vključ vseh tej strogosti cenzure, pa vendar izhaja iz poročil o sedaj italijanskega parlamenta, da ima vlada opraviti z odločno socijalistično opozicijo in da se pripravljajo zanjo vsaj v proračunski razpravi precej neprijetni časi. Boji s fronto se preseljujejo v parlament, in finančni minister Carcano bo imel najbrž precej opraviti, preden reši onih šest milijard lir, ki jih potrebuje za prvo polovico prihodnjega leta. Ali bo vlada tudi še za svoj visoki proračun in njega pokritje dobila zaupnico s takim razmerjem glasov, kakor jo je dobila takoj po prvih vladnih poročilih, je pač nekoliko kočljivo vprašanje, prav tako, kakor je kočljivo vprašanje brezuspesnega nadaljevanja laške ofenzive na nepremakljivi fronti, kar se že tudi kaže v italijanskem časopisju, ki, kakor n. pr. »Giornale d'Italia«, že govori popolnoma odkrito, da je osvoboditev Gorice in Trsta le še postranska stvar in da je glavna naloga italijanskega vojskovodstva, da veže kolikor mogoče veliko naših sil na jugovzhodno fronto. In če vsa ona silna italijanska milijonska armada ni premožna in ne premore drugega kot to, kako naj potem še računa ententa na laško pomoč na oni strani Jadranskega morja, kako, ko se je pokazalo prav zadnje dni, da Italija vključ svojih velikih premoči na morju ne more niti takorekno pred nosom svojih mornariških oporišč obraniti transportov pred napadi naših križark in rušilcev. Potopitve transportnih ladij v Medovji pomenjajo pač, da je Italija slahov kos ekspediciji preko Jadranskega morja.

Vprašanje pa je tudi, ali se pa tudi Italija sploh misli spuščati v take vratolomne akcije z ozirom na položaj, ki je zavaljal na Balkanu. Srbije ni več. Srbska armada je uničena in težko, da bi vsi nje ostanki še steli kaj več kot 50.000 mož. Zadnji boji se vrše na črnogorskem obmejnem ozemlju in Bolgariji so zasedli Ohrido, Strugo, Debro in Diakovo. Pred Bolgariji se umikajoči ostanki srbskih čet, pravijo, da so prekoračili že grško mejo in se v Solunu uvrste v francosko-angleške oddelke, Francozi in Angleži sami pa da se tudi umikajo na vsej črti proti grški meji. Da bi ob takih razmerah odgovarjala resnici vest, da Italijani pošiljajo svoje čete v Albanijo, bi bilo skoraj nekoliko neverjetno.

Mogoče je pač, da se je morda politični položaj na Balkanu izpremenil prav zadnji čas toliko in to v prilog ententi, da bi se bila odločila Italija za dejansko sodelovanje na Balkanu. Mogoče bi bilo to tedaj, ko bi bila v polni meri zanesljiva vest, pariška vest londonskih »Times«, da je sklenil veliki zavezniški vojni svet, da se pod nobenimi okoliščinami ne opusti solunska ekspedicija, in ko bi ta sklep sponel na najnovejši izjavi grške vlade, o kateri se pa ve doslej le toliko, da je bila podana četverosporzumom v prijateljskem tonu nota, in da je ponovila potrebna zagotovila. Vest o tej izjavi grške vlade prihaja iz grških vladnih virov, a ne govori prav nič o kakovosti teh potrebnih zagotovil. Ali je morda Grška vendarle zdrknila na stran entente? Morda da, a bolj gotovo je, da ni. V prvem slučaju bi bilo potem umljivo marsikaj in tudi domnevna italijanska ekspedicija preko Barja v Santi Quaranta, v Albanijo, v drugem pa bi bila rešitev balkanskega vprašanja zopet zavlečena, če ne že »ad Kalendas graecas«, pa vendar zopet za nedoločen čas, dokler bi se grškim političnim trgovcem ne pokazala boljša prilika za večji dobiček.

V velikanskem nasprotju s tem barantanjem vlad za vojno pomoč, za nadaljevanje krvavih, vso Evropo in ves svet, izvzemši kramarsko Ameriko, onesrečujočih bojev, so pa od vseh strani prihajajoče izjave, ki govore o miru. Skoraj v vseh parlamentih se je že govorilo o mi-

rovnih pogajanjih, skoraj povsod se je že izrekla želja, naj bi že vendar prišel konec krvavega klanja in se zopet pričelo mirno delo, ki naj bi zacelilo globoke rane, ki jih je vsem narodom zasekala ta ljuta borba. V imenu kulture, v imenu človečnosti! Toda kdo naj prične? Ali tisti, ki je doslej podlegel, ali tisti ki je zmagoval doslej? Ali tisti, ki je dokazal, da je dovolj močan, da se je obranil in da se bo tudi v bodoče znal obraniti zunanjih sovražnikov, ali tisti, ki trdi, da mu je ta svetovni boj bil vsiljen po onem, ki je prepričan, da je le branil sam sebe? Dokler bodo vladali taki nazori glede mirovniških pogajanj, nam pač še ni pričakovati njihovih pričetka, dasiravno ga gotovo ni človeka, ki bi si jih ne želel, in to ne le pogajanj, temveč tudi njihovih zaključenj, sklenitve miru, takega miru, ki naj ovenča velike naše žrtve z zagotovilom svoje trajnosti in krepkega kulturnega in narodnogospodarskega razvoja!

Bog daj, da bi čim preje mogli govoriti o takem miru!

## Z avstrijsko-italijanskega bojišča.

DUNAJ, 11. (Kor.) Uradno se objavlja: 11. decembra 1915, opoldne. Topovski boji v Judikarijah se razširjajo sedaj tudi na ozemlje zapadno Chiese. V oddelku med to dolino in dolino Concei je bila naša najsprejeda postojanka na Monte Vies pred sovražno premočjo umaknjena. Slabi napadi Italijanov v Dolomitih proti Sieskemu sedlu in na Goriškem proti severnemu pobočju Vrha sv. Mihela, so bili odbiti.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

DUNAJ, 10. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Ob goriškem predmostju ni bilo včeraj nobene sovražne akcije večjega pomena. Junaštvo, ki so ga izvršile patrulje 80. pešpolka, je treba poudariti z najtoplejším priznanjem. Dve častniški patrulji tega polka sta, ko sta branitelje vrgli v najhušerni ognju in tolu moža proti možu, zasedel neko ob Pivšici stoječo hišo, odkoder so Italijani neprestano obstreljevali naše čete z minovkami.

## Dogodki na morju.

DUNAJ, 11. (Kor.) Uradno se objavlja: 11. decembra 1915, opoldne. Dne 10. decembra popoldne je brodovje naših pomorskih letal zelo uspešno obmetalo z bombami kolodvor, električno, gazometer in vojaške objekte v Jaklinu. Kljub šrapnelskemu ognju iz več topov in zelo neugodnemu vremenu so se vrnila vsa letala nepoškodovana.

Brodovno poveljstvo.

## Srbsko bojišče.

DUNAJ, 11. (Kor.) Uradno se objavlja: 11. decembra 1915, opoldne. V bojih z zadnjimi oddelki na črnogorskem ozemlju je bilo ujetih zopet 400 mož.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

BERLIN, 11. (Kor.) Veliki glavni stan, 11. decembra 1915. Nobenih bistvenih dogodkov. O bolgarskih armadah še ni novih poročil.

Vrhovno armadno poveljstvo.

SOFIJA, 9. (Kor.) Uradno poročilo o operacijah dne 8. decembra pravi:

Zasedovanje Angležev in Francozov na obeh bregovih Vardarja, pri Kosturinu in Grabovu se nadaljuje. Naše čete so izvojevale ta dan znatne uspehe. Po naznanjenem porazu nekega francoskega bataljona pri vasi Petrovo dne 6. decembra, so koncentrirali Francozi v okolici te točke del iz Demirkapa se umikajočih čet, do čim koraka drugi del v smeri proti Gjevgljeli (?). Danes, ob 7 zjutraj, se je boj na fronti Mirovce-Petrovo pričel znova. Po srditem napadu so se polastili naši oddelki dveh strmih višin in so pognali Francoze, ki so zapustili svoje postojanke in zbežali, proti Vardarju. Večina ujetnikov pripada 45., 148. in 284. francoskemu polku. Le nekateri slabi oddelki so se zamogli rešiti na umikanju. Naša v vardski soteski prodirajoča kolona je potem, ko je odbila pri vasi Kilsuri francoske zadnje oddelke, sedla sovražniku za petami do vasi Davidovo, pri čemer je uplenila dve strojni puški in ujela 100 francoskih vojakov 84., 255. in 260. polka. V gorovju je razpršenih še mnogo drugih francoskih ujetnikov. Na levem bregu Vardarja prodirajoča kolona je nepričakovano napadla

postojanke ob izlivu Vode Doine, ki so jih zgradili Francozi s številnimi zakopi in žičnimi ovrami. Omajani Francozi so se v velikem neredu umaknili proti vasi Gradec. Sledil je srdit boj po cestah te vasi. Končno so bili Francozi ob 4½ zjutraj pregnani iz vasi in vrženi tudi iz Hudova v velikem neredu, pri čemer je bilo mnogo ujetih. Število v teh bojih ubitih Francozov je še večje, ker je prišlo dvakrat do bajonetnega napada. Padli in ujeti pripadajo 344., 371. in 372. polku. Naši oddelki so vrgli Angleže in Francoze južno Kosturina na črto Rabrovo-Valandovo in so jih zasledovali. Polasili so se po hudih bojih, ki so trajali ves dan, zelo močne postojanke Angležev in Francozov na črti Memisti-Kajali-Terzeli. Angleži in Francozi so utrdili to postojanko že po izkrcanju čet v Solunu in jo napravili za obrambno črto prve vrste, ki je bila opremljena z močno artiljerijo. Ujeti smo tankaj 400 Angležev in uplenili 10 angleških topov z municijskimi vozovi. Ujeti Francozi imajo številke polkov 175. in 176. Nekateri so pripadali polku Zuavov. Angleži in Francozi se z največjo naglico umikajo južno črte Grabovo-Valandovo preko reke Kozlu Dere. V tem oddelku imajo Francozi in Angleži izredno velike izgube na mrtvih in ranjenih, ki jih sicer niso mogli vzeti s seboj. Boji se nadaljujejo.

SOFIJA, 10. (Ag. Tel. Bulg.) Uradno poročilo o operacijah 9. decembra pravi: Naše zasledovanje na obeh straneh Vardarja in južno Kosturina se nadaljuje. Angleži in Francozi, ojačeni po močni artiljeriji in velikem številu ustrojnih pušek, se obupno upirajo na vsaki postojanki. Ker pa ne morejo vzdržati močnega pritiska naših čet, hitro zapuščajo svoje postojanke in se umikajo. Naše na obeh straneh Vardarja zasledujoče kolone so že zapustile južni izhod raseke pri Demir Kapu in so dospete že južno železniške postaje Mirovce. Na desnem bregu Vardarja smo ujeli vojake francoskih polkov št. 421, 148, 48 in 84. Naše južno Kosturina prodirajoče čete so dosegle Kozlu Dere in zasedle vasi Talkali, Tatarli, Rabrovo, Valandovo in Hudovo, kjer je bil glavni stan generala Sarrailla. Francozi so zažgali kolodvor na kolodvoru v Hudovem in Mirovcih. Zajeli smo na kolodvoru v Hudovem Francozom 500 zabojev patron, veliko živil, sanitetnega materiala in veliko drugega materiala, na kolodvoru v Mirovcih pa 38.900 kg pšenice, sodove s kokosovim maslom, vino in veliko drugih stvari. Angležem smo vzeli pet strojnih pušek in veliko pušek. Po francoskih postojankah je raztresena veliko pušek, hrzjavnega materiala po angleških postojankah pa veliko pesteljnih odelj. Naše izgube so neznatne, nasprotnikove pa ogromne. Bojišče je posejano z angleškimi in francoskimi mrtveci in zapuščenimi ranjenci, med katerimi jih je veliko, ki niso bili obvezani že tri ali štiri dni. Ti pripovedujejo, da so njihovi zdravniki pobegnili ob začetku bojev. Ko so se umikali, so Francozi in Angleži vzeli s seboj vse prebivalstvo. — Na srbski fronti prodirajo naše čete po zavzetju Ohride ob severnem bregu Ohridskega jezera proti Strugi. Gornja polovica mesta na desnem bregu Drina je že v naših rokah. Sovražnik je most čez Drin v mestu razdejel in se upira na levem bregu reke.

LONDON, 10. (Kor.) Atenski korespondent lista »Times« poroča, da so Francozi razstrelili most pri Hudovu. Glasom uradne brojavke so bolnišnice zaveznikov v Gjevgljeli izpraznjene.

LONDON, 10. (Kor.) Vojni urad je sporočil včeraj: Bolgari so 6. decembra po silovitem obstreljevanju napadli naše čete zapadno Dojranskega jezera. V naše najsprejedaše zakope vrdle male bolgarske oddelke smo takoj pregnali nazaj z bajonetom. 7. decembra zjutraj so Bolgari napadli iznova in so s premočjo pognali naše čete iz njihovih postojank. V varstvu teme so se umeknile čete na novo postojanko. O naših izgubah še ni nič znanega. 8. decembra se je posrečilo angleškimi četam, da so odbile vse napade. Zvečer so se, da dobe stik s splošno fronto, umeknile v nove postojanke.

## Pogajanja med četverosporzumom in Grško.

ATENE, 9. (Kor.) Agence d'Athens« javlja: Vlada je dala na prijateljski korak četverosporzuma odgovor v istem prijateljskem tonu, kjer se ponavljajo potrebna zagotovila. Odgovor je bil izročen poslanikom četverosporzuma ob 5 popoldne.

## Ententa ne opusti solunske ekspedicije.

LONDON, 9. (Kor.) »Times« poročajo iz Pariza, da je vzrok za mnenje, da je sklenil vojni svet zaveznikov, da pod nobenimi okoliščinami ne opusti solunske ekspedicije.

## Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 11. (Kor.) Uradno se objavlja: 11. decembra 1915, opoldne. Pri Čartorijski smo pregnali ruske polizevalne oddelke. Sicer mir na vsej fronti. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

## Z nemško-ruskega bojišča.

BERLIN, 11. (Kor.) Veliki glavni stan, 11. decembra 1915. Položaj pri armadnih skupinah generalfeldmaršala Hindenburga in princa Leopolda Bavarškega je neizpremenjen. (Armadna skupina generala Linsingena). Ruski napad severno železnice Kovel-Sarni je razpadel izgubnošno pred avstrijsko linijo. Severno Čartorijska so bili na zapadni breg Styra došli polizevalni oddelki sovražnika zopet pregnani. Vrhovno armadno poveljstvo. Cesar Viljem ob Strypi.

BERLIN, 10. (Kor.) Uradno se poroča: Cesar Viljem je po kratkem obisku v Lvovu nadziral nemške čete ob Strypi.

## Z zapadnega bojišča.

BERLIN, 11. (Kor.) Veliki glavni stan, 11. decembra 1915. Na mnogih mestih fronte živahno delovanje obojestranskih artiljerij. Po močni topovski pripravi so Francozi zvečer napadli našo postojanko na višini 193 in vzhodno odtoč (severovzhodno Soualua). Napad je bil odbit. Postojanka je ravnotako krepko v naših rokah, kakor nam je tudi najdrznejše nasprotne trditve v francoskih dnevnikih poročilih v zadnjem Casu niso mogle iztrgati. Vrhovno armadno poveljstvo.

Potopljeni parnik. LONDON, 10. (Kor.) Parnik »Mink« se ni potopil, ampak je vsled eksplozije ob Lincolnshirskem obrežju zavozil na suho. Parnik »Dante Alighieri« je bil potopljen. Nizozemski parnik »Magiena« z lesom na krovu se je ponesečil. Posadka je rešena. Ladjo bo morda mogoče rešiti.

Nova konferenca alirancev v Parizu. PARIZ, 10. (Kor.) Zastopniki alirancev so imeli v zunanijem ministrtvu novo konferenco, ki sta ji prisostvovala sir Grey in lord Kitchener. General Porro se je vrnil v Rim.

LONDON, 10. (Kor.) Pariški zastopnik »Daily Maila« poroča: Po prihodu lorda Kitchenerja v Pariz je bil med Francijo in Anglijo glede balkanske ekspedicije dosežen sporazum. Aliranci, ki nameravajo obdržati Solun zaseden, so odločili, da odstranijo vse dvome glede namer grškega kralja in izročijo najbrže skupno noto, v kateri se bodo zahtevali takojšnji, nedvoumni odgovori na predloge.

## S turških bojišč.

CARIGRAD, 10. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča: Na severu in zapadu fronte v Iraku so se naše čete še bolj približale sovražnim postojankam pri Kutelamari in so prisilile na desnem bregu se nahajajočega sovražnika, da se je z velikimi izgubami umaknil proti Kutelamari. Na vzhodu smo se polastili mostu čez reko in prisilili sovražne oddelke in topničarke, da so se umaknili v Kutelamara. — Na dardanelski fronti je napravila naša artiljerija v oddelku Anaforte znatno škodo v sovražnih strelnih jarkih in artiljerijskih postojankah. V oddelku pri Ari Burnu srdit topovski dvoboj in boji z bombami. V oddelku Seddil Bahra je naša artiljerija izsilila ustavitve sovražnega metanja bomb in prisilila sovražno artiljerijo k molku.

## Italijanska zbornica.

RIM, 10. (Kor.) Zbornica nadaljuje ob slabi udeležbi razpravo o zakonskem načrtu glede podaljšanja proračunskega provizorja. Posl. Nofri se je pritoževal radi draginje bistvenih rabljivih snovi, ki so deloma dvakrat, trikrat dražje, tako da se je podražilo dnevno gospodarstvo delavcev za 55%. Podpredsednik Rava je zagovarjal državno izkoriščanje posestev in dohodkov samostanov in cerkev — ne o-

ziraje se na občutljivost cerkvenih oblastí — na korist preskrbi vojaških družin. Posl. Cerajani je izjavil, da so občinske finance ruinirane. Na vprašanje posl. Colonna o veljavnosti cesij avstrijskih, ogrskih in nemških gozdarskih podjetij in posestev, je odgovoril državni tajnik za zunanje zadeve Borsari z opozorilom na tozadevno znano odredbo, da obstoja med Italijo in Nemčijo le prekinjenje diplomatskih odnošajev in torej niso bile ukrenjene posebne odredbe proti nemškim podnikom in posestvom. Posl. Altobelli je vložil interpelacijo, če so bili italijanski paroplovni družben, ki so po podvodnikih zgubile parnike »Ancona«, »Firenze« in »Bosnia«, izročeni za nadomestilo v Napolju se nahajajoči trije večji nemški parniki. Ne ve se, če bo vlada odgovorila na to vprašanje.

## Cesarjeva armadno in brodovno povelje.

DUNAJ, 11. (Kor.) Cesar je izdal armadno in brodovno povelje, ki določa, da se mora vštetej vojnih let pri odmerjanju pokojnine raztegniti na vse osebe obojestransko, všteti za vojno dobo ustanovljene prostovoljske formacije, v kolikor so bile te osebe tekom vojne v aktivnem vojaškem službovanju. Ista ugodnost se razteza tudi na tekom vojne k vojaškemu službovanju pozvane osebe orožništva, na pri vojaški mejni, obrežni in železniški varnostni službi sodelujočo finančno stražo kakor tudi na državno gozdarsko osobje.

## Ogrska zbornica.

BUDIMPEŠTA, 11. (Kor.) Razprava o indemitetni predlogi se nadaljuje. Preds dne opozarja, da se mora v smislu novega opravilnika indemitetna debata brezpogojno končati danes in da je govornikom na razpolago le po pol ure.

## Ustanovitev protiruske lige na Romunskem.

BUKAREŠT, 10. (Kor.) »Zina« objavlja manifest za ustanovitev lige narodne sloge. Manifest se obrača proti vladajočemu, Rusom prijaznemu razpoloženju. Uresničujoč narodni ideal, je treba računati za dejanskim položajem, da si Romunska zagotovi donavske izlive in svobodo morja.

## Kontrebanda.

ATENE, 10. (Reuterjev urad.) Britsko poslaništvo objavlja listo predmetov, ki se na morju lahko zaplenijo in o katerih imajo odločiti zaplembeno sodišče, ako ne dokažejo potrdila konzulatov, da niso sovražnega izvora.

## Slovesno posvečenje novih kardinalov.

RIM, 10. (Kor.) V javnem konzistoriju je papež z običajnimi obredi in nagovori izročil novim kardinalom Tonti, Mistrandelo, Cagliero in Cusmini rdeči klobuk, nakar jim je potem na tajnem zborovanju zaprl in odprl usta. Kardinal dr. Hartmann je odpotoval zvečer v Köln.

## Odpoklic nemškega vojaškega in mornariškega atašeya iz Washingtona.

WASHINGTON, 10. (Kor.) Nemški poslanik je sporočil državnemu tajniku Lansingu, da je Nemčija odpoklicala mornariškega in vojaškega atašeya v Washingtonu.

## Švicarski narodni svet.

BERN, 10. (Kor.) V narodnem svetu je socijalistična frakcija stavila vprašanje, ali namerava zvezni svet sam ali skupno z vladami drugih dežel ponuditi vojskojčim se svojo dobro pomoč v svrhu skorajšnjega doseženja premirja in uvedbe mirovniških pogajanj.

## Preračunjevalni kurz.

DUNAJ, 11. (Kor.) Preračunjevalni kurz za plačila v Svico potom poštne hranilnice se je določil do preklica na 100 frankov za 136 kron.

izključno za torišče moških. Moški tovariši pa s spoštovanjem zro na te vrle delavke. Da, da marsikje se je celo razvila iz tega skupnega dela neka razveseljiva vrsta tekmovanja.

**Brez dvoma: ženska, ki dela za armado, je vojak zaledja!**

Da postane popolnoma to, se morajo ženska društva in posvetovalnice organizirati enotno in pridobiti tovarne in druge delavnice za poizkus pomnoženega nameršanja žensk.

Marsikatera mati, ki ima dopoldne opraviti s svojo deco, bi mogla popoldne, ko ve, da ima svojo družino pod dobrim nadzorstvom pri sorodnikih ali v otroških vrtcih itd., opravljati industrijska ali kaka druga poludnevna dela in si tako zboljšati svoje življenje.

Kake posledice bi imela mobilizacija žensk v bodočem miru?

Izpodrinjenje moških? Gotovo ne! Pripravljeni moramo biti na porast gospodarskega življenja z industrializacijo žene v sedanjem vojnem času bi se uspešno pripravili na to. Da bo veliko delavk nadomestovalo padle ali invalidne moške, je pač razumljivo. Umrlega junaka nadomestuje njegova žena, njegova hči, ki boste tako tudi najbolje preskrbljeni. Veliko žensk pa se bo po končani vojni zopet vrnilo na kmete, v kuhinjo itd., in ne bodo torej odvezla mest moškimi, pač pa bodo boljše ljudje ko prej, ženske, ki bodo s ponosom govorile o sebi: »Tudi jaz sem pripomogla do velike zmage!«

Pričakovati je, da bodo namen te akcije, ki zasleduje tudi socialne cilje, podpirali vsi krogi. Oblast, tovarniška vodstva, društva in ne med zadnjimi občine morejo s pojasnili, pobudo, pripomočjo, propagando itd. storiti v tem pogledu domovni uslugi, ki se ne morejo ceniti dovolj visoko. Osebnosti morajo stopiti v ozadje, kjer gre za velike cije.

Kakor nam je znano, vojno ministrstvo, prav ceneč domoljubno sodevanje, vedno rado sprejema morebitne predloge. Glede tu omenjene stvari je prav posebej pristojna kontrolna komisija vojnega ministrstva za oproščene, Dunaj I, Riemergasse št. 9, pristojno mesto.

Poleg vstopa velikega števila žensk v obrate se namerava tudi pritegniti vojni invalidov, ujetnikov, nepoškodovanih in brezposelnih beguncev, pohajanje brezplačnih ženskih tečajev na obrtnih šolah, ustanovitve obrtnih šol, tovarniških šol in otroških vrtcev za razbremenitev mater, ki delajo, same stvari, ki naj obrambni sili države dovedejo novih moči in pripomorejo tako, da se čimprej zmagovito konča vojna.

## Zensko delo.

(Kor.) — Kakor doznavamo, namerava armadno vodstvo pridobiti ženske za industrialna in druga dela v znatno večjem obsegu kot pa doslej. Armada bi imela tako znatne koristi. Predvsem bi tovarne, ki delajo za obrambno silo, mogle po nastavljenju številnih ženskih delavcev izgotavljati še veliko več. Marsikatera potreba armade bi se mogla izgotavljati bolje in hitreje. In — kar je za skupni vojni uspeh, pa tudi za našo gospodarsko bodočnost velikega pomena — tudi našim zaveznikom bi bili potem v naši industriji odprti bogatejši viri na njihove potrebe. Nadalje bi bilo po pritegnitvi ženskega elementa znatno število za vojno sposobnih in vojaški izvežbanih moških prostih za službo na fronti. Fronta pa je torišče vsakega za orožje sposobnega moža. Vsak posameznik bi moral stremeti, da dospe tjakaj.

Samoobsebi umljivo je, da naj bi delavka ne nadomestila samo preprostega delavca, temveč naj bi tudi na mesto marsikaterega industrijskega uradnika stopila inteligentna ženska, s čimer bi dobila armada veliko častnikov. To pa v ostalem ne velja samo za industrijo, temveč tudi za veliko drugih poklicev, v katerih je danes navezan na pisalno mizo še marsikateri za vojno navdušeni in vojno službo sposobni mlajši moški, dasiravno bi pametno dekle tekom vojne lahko opravljalo njegovo službo.

Ta vojna je pač pokazala, kako uporabna je žena v praktičnem življenju. Kamor so stavili žensko, povsod je dobro opravljala svoje delo. Da more v teh težkih časih nadomestovati moža v zaledju v marsikaterem poklicu, dokazuje marsikatera ženka danzadnem in takih žensk bo od dne do dne več. Danes niso samo izprevodnice v tramvajski službi itd., temveč delajo vrle ženske tudi v kovinskih obratih na mestih, ki so se smatrala prej

-- Treba je iti po zdravniku. Pokliči Josipa.

-- Ali naj grem morda sam? Sel bom hitreje kot pa Josip.

-- Da, pojdi, Karel; storiš mi zelo veliko ljubav.

-- Pa kam naj grem?

-- Doktor Lionnet stanuje v rue Larcheloucauld št. 17.

-- Dobro.

-- Vzemni voz.

-- Saj je samo sto korakov.

-- Nič ne de. Vzemni zdravnik s seboj.

Povej mi, da prihajaš od mene in da gre za življenje in smrt. Pustil bo vse in pride prav gotovo... je moj prijatelj.

-- Dobro; v četrto ure sem zopet tu. Karel je odhitel.

-- Josip — je dejal Maurice, ki je poklical slugo iz sosednje sobe, — daj mi eter.

-- Tu je, gospod, — je odgovoril Josip, ki je prinesel zahtevano stekleničico.

Nato pa je pristavil:

-- Toda, gospod, dekle se mora zadušiti v tej obleki, treba bi jo bilo nekoliko razpeti.

-- Prav imaš... hitro... hitro... škarje... nož... sploh kaj takega, da reže... in pusti me samega žnjo.

Maurice je naslonil blede glavo uboga dekleta na blazino, je razrezal z nožem, ki mu ga je dal Josip, zaponke pri haljincu in vrvice pri stezniku ter razkri lepe rame in deviško nedrje Leontino.

Maurice je bil star komaj osemindvajset let... Leontina pa v svojih telesnih dražestih naravnost nebeški lepa... in bi bila morala, kakor bi človek mogel misliti, očarati žareče poglede mladega umetnika.

Vendar pa je bila plemenitost naravi velikodušnega in viteškega umetnika tako vzvišena, da se je prisilil, da ni uprl svojih oči na te razkrite dražesti, da ni hotel gledati in da tudi ni videl niti teh čistih, blestečih ram, niti božanskih obrisov tega deviškega nedrja.

Opravil je svoje delo ljubezni do bližnjega in požrtvovalnosti z nežnostjo mlade matere, ki neguje svoje dete.

Kar je storil, bi bil storil tudi, če bi bila

ženska, ki jo je skušal zopet oživiti, namesto lepa in zapeljiva, grda in pokvečena.

Gotovo ne bi bil brat ravnal z večjo, popolnejšo sramežljivostjo, in če bi se bila Leontina osvestila v tem trenutku, bi ne bila imela povoda, da bi zardevala zaradi svoje razkrite, tako jasno je kazal ves izraz v umetnikovem licu, da v njegovem materinskem negovanju ni bilo niti sledu kake pohotne misli.

Toda Leontina ni kazala niti najmanjšega znamenja, da bi se jej skoraj vrnila zavest.

Nezavest se ji je izpremenila v neko mrtvilo.

Maurice jej je dajal najmočnejša oživljavalna sredstva, a ni dosegel nikakršnega uspeha.

Končno, po preteku četrte ure, je odprla napol oči in se nekoliko zgenila.

Njene ustnice so jecljale nerazumljive besede, ki niso imele nikakršnega smisla.

Maurice jej je z čerjem namočen robec podržal pod nos.

## Turški nacionalizem.

»Kölnische Zeitung« opisuje na znamenit način, kako se je med Turki začelo vzbujati novo narodno življenje.

Kdor je prišel v Carigradu, mu pada najprej v oči dejstvo, na katero je doma težko misliti in verovatno in ki si ga poprej tudi ni bilo možno misliti: da si v Turčiji, ali recimo bolje, v tem tako neskončno mednarodnem Carigradu, in celo na glavnem sedežu vseh tujcev, kjer turški element toli zaostaja, turški jezik izvaja z največjo energijo kot oficijelni deželni jezik v skupnem prometu javnega življenja. Turčija, ali vsaj ne glavno mesto, je istotako večjezično, kakor morda Avstrija, Evropejci, Armenci, Orki itd. so elementi prebivalstva, ki že sami tvorijo v glavnem mestu več stotisočev. Če pa gremo danes po »Grande Rue de Pera«, kjer klobuk skoro prevladuje fes in so nosilci fesa več nego po polovici turški podaniki neosmanskega plemena, ne vidimo na tablah prodajalen — s prav malimi izjemami — težko drugih napisov nego turške! Kažejo se prav fletne, kajti večina lastnikov teh trgovin so modro združili prijetno s potrebnim s tem, da so na steklenih plaketah in šipah svojih izložb umetno nakitili firmo z zlatimi žrkami, tako nekako kakor reke iz korana ali napise na lesenih prodajalnih bazarjev, »Inšalah« ali »Bismalah«! Ali čitati jih ne zna Evropejec nikoli, Armenec

ali Grk redko; in neredko se dogaja sedaj marsikomu, da mimo kake prodajalne, kjer je poprej vedno kupoval gre dva, trikrat iskaje gori in doli, ne da bi mogel najti. Tako zelo se je izpremenil vhod po odstranitvi poprej običajnega francoskega napisala!

Nemške tvrdke se zadovoljujejo s turškimi napisi. Vse postopanje ni brez humorja: na električni železnici so svarilo v francoskem jeziku, naj se med vožnjo ne vstopa in izstopa, prebarvali s črnino. Po vrtovih sploh raje ne svarje več, naj se ne tržejo cvetke in vejice, nego da bi bili pustili francoske table. In vnani napis nad uredništvom lista, ki izhaja v francoskem jeziku, (La defense), se mora sedaj glasiti po nemški »Die Verteidigung«, in pri tem treba pripomniti, da je eden izmed malega števila nemških napisov. Velika in ponosna pa se bahati v ulici Pera tabla ameriške »The Singer Sewing Machine Company«! Amerika pač ni Evropa. Na to pot niso prišli, da bi k obveznemu turškemu napisu v velikih črkah dovolili še kak drug mal napis, morda v francoskem jeziku, ki je še vedno in ostane občevalni jezik v Orientu. Uveljaviti hočejo turščino nasproti vsemu evropskemu. Izdali pa so tudi zakon, po katerem se mora tudi kupčiska korespondenca pri vseh tvrdkah vršiti v turškem jeziku. Stareji gospodje bodo kot ravnatelji težko občutili, ker svoje kupčijske korespondence ne bodo mogli kontrolirati. Marsikdo, ki je bil že leta v Turčiji, se bo moral iz tega vzroka umakniti drugemu, ki se je zadostno bavil s turško pisavo, ki se da silno težko priučiti.

Turški nacionalisti pa še nimajo dovolj na turškem narodu. Konstruirali so marveč »turanzim« (to so rodu skupnega pokolenja iz Turana, ki poleg Turkov in Madjarov obsega tudi — Bolgare)! Da li se ti poslednji izpovedo k novi zastavi turanzima in se odredijo svojemu slovanskemu značaju — to bomo šele videli.

## Razglas.

Vsi vojni invalidi, ki so bili na podlagi sklepa superarbitracijske komisije odpuščeni iz vojaške službe in potrebujejo še zdravljenja, kakor tudi vsi vojni invalidi, ki so bili težko ranjeni in najbrž zaradi pomanjkljive zabeležebe še niso bili odklikovani, se pozivljejo, da se javijo v vojaškem oddelku mestnega magistrata od 13. do 18. decembra t. l. in prineso s seboj svoje vojaške listine.

Trst, 10. decembra 1915.

MESTNI MAGISTRAT.

## Aprovizacijske stvari.

Kaj dobimo ta teden?

Ta teden, to je od jutri, 13. do 19. decembra, se bodo dobivala naslednja živila aprovizacijske komisije, in sicer na I odrezek izkaznice za živila:

1/2 kg testenine po K 132 kilogram  
1/4 kg kave po K 380 kilogram  
in bela moka, ki se dobiva na krušne izkaznice.

**Obilje rib.** Aprovizacijska komisija nam javlja, da je dobila iz ribarne v Taru znatno množino rib, ki se bodo od danes dalje prodajale pod njeno kontrolo po zelo zmernih cenah.

**Goveje meso.** Od torika, 14. t. m. dalje se bo po tukajšnjih mesnicah prodajalo vsak dan goveje meso, ki ga je dobavila občina, in sicer po naslednjih cenah: K 456 kg za sprednje dele s priklado in K 520 kg za zadnje dele s priklado. — Mesarji se morajo, pričeni z jutrišnjim dnem, dnevno prijaviti od 10. dop. do 12. op. v ulici Zaccaria št. 3.

**Razdeljevanje olja.** Razdeljevanje olja na podlagi izkaznic, ki se izdajo tekom tedna od 13. do 19. t. m., se prične v sredo, 15. t. m., ter bo trajalo do vključno 24. t. m. Prodajalo se bo navadno olje po K 4 liter in najfinijeje olje po K 5 liter, in sicer izključno samo v prodajalnici Cappellani, ulica Torrente št. 31. — Razdeljevanje racija mora zadostovati za dva tedna.

## Domate vesti.

Nedvignjene železniške pošiljave beguncev jugozapadnega vojnega ozemlja. Č. kr. namestništveni svetnik nam je doposlal sledeči prepis: Po naročilu c. kr. žel. ministrstva so bile v področju avstrijs-

Bilo je vse zastoj. Oči so se jej zaprle zopet... za trenutek dvignjena glava se jej je zopet povesila.

Leontina je zopet ležala v mrtvilo, nepomično, kakor da je v resnici mrtva.

XXIV.

Strup.

-- Gospod, zvonil! — je zaklical ob vratih Josip, ki je bil ves zmešan zaradi dogodkov tega večera, — ali naj odprem?

-- Takoj! Gotovo je Karel z zdravnikom, — je odgovoril Maurice.

Maurice se ni motil.

Karel je stopil v sobo in dejal:

-- Zdravnik je tu.

Za njim je prišel mož kakih petinštiridesetih do štiridesetih let, lepe, plemenite postave, videti duhovit in dobrohoten.

Maurice mu je podal roko.

-- Kdo pa je bolan pri vas, dragi prijatelj? — je vprašal doktor Lionnet.

-- To mlado dekle, — je odgovoril Maurice in povedel zdravniku k postelji, na kateri je ležala Leontina.

## PODLI EK

### GREŠNICE.

Roman. — Francoski pisatelj Xavier de Montépin

In ko je Leonida po tem dolgem, nesramnem samogovoru prišel do hišnih vrat in stopil ven na tlak rue Pigale, ga je pogled v svobodo razveselil tako zelo, da je takoj zakrožil veselo pesemco.

V tem sta pa Maurice in Karel položila še vedno nezavestno Leontino na posteljo in storila vse, da bi jo zopet obudila k zavesti.

-- Moj bog, — je nadaljeval Maurice z veliko skrbjo, — še vedno se ne zaveda.

-- Je pač treba potrpeti.

-- Poglej je, kako je blede; ustnice ima prav tako bele kot lica; kakor bi jej izginjalo življenje.

-- In vendar, — je odgovoril Karel, — jej lije žila in prepričan sem, da jej udari najmanj stokrat v minuti. To je čudno.

kih in ogrskih državnih in privatnih železnic se nahajajoče, še nedvignjene premišne beguncev z jugozapadnega vojnega ozemlja centralizirane v področju ravnateljstva c. kr. državnih železnic ter se je le-temu poverilo tudi reševanje vseh tozadevnih reklamacij. Na izsleditvah takih efektov se nanašajoče vloge je ob navedbi časa odpošiljatve, vnanjih znakov in vsebine pošiljatve vlagati na sledeči naslov: K. k. Staatsbahn - Direktion Wien, Bergungskommission, Wien XV., Westbahnhof, Kopfgäude.

Za hrabre branitelje našega ljubega Primorja je izročila ženska podružnica CMD vojno-oskrbovalnemu damskemu odboru 1100 kron kot dohodek slavnostne prireditve slovenskih šolskih otrok dne 1. decembra t. l. v našem Narodnem domu v Trstu.

Na korist ženske podružnice CMD se ponovi v nedeljo, dne 19. t. m. ob 5 popoldne slavnostna prireditev v proslavo 67 letnice vladanja cesarja Franca Jožefa I. Z ozirom na krasni uspeh in dobri namen prireditve je pričakovati največje udeležbe.

Prireditev za zedinjenje med Poljaki. Dne 6. t. m. se je vršila na Dunaju konferenca načelnika poljskega kluba, viteza Bilinskega s predsednikom vrhovnega poljskega narodnega odbora, vitevom Javorskim, državnim poslancem Daszynskim (socialnim demokratom) in nekim odposlancem nekdanje provizorične komisije, kot zastopniki komisije, ki jo je imenoval vrhovni narodni odbor v svrhu določitve razmerja napram poljskemu klubu. Na tej konferenci so zastopniki vrhovnega narodnega odbora stali predloge glede poenostavitve poljske politike. Kakor poročajo poljskim listom od vodilne strani, je imel razgovor povsem zadovoljiv rezultat in je v bodoče pričakovati uresničena posameznih področnosti iz kompleksa vprašanja, ki prihajajo v poštev. Z druge strani javljajo celo, da že v seji politične komisije poljskega kluba dne 17. t. m. začno z uresničevanjem posameznih za rešitev dozorelih vprašanj. Tudi Poljaki se pripravljajo za bodoče čase! A Slovenci?!

Miklavžev večer na italijanskem bojišču. Tržaškim Slovincem dobro znani Sokol, gosp. Anton Trebec nam je poslal 35 K, katere je nabral kot Miklavžev dar ženski podružnici CMD s sledečim dopisom: »Ožja družba se nas je zbrala, da praznujemo običajni Miklavžev večer. Niso pisale piščalke in rdeči petelinčki z lesenim repom, pač pa so puškine kroglice skrble za zabavo. Tudi Mefisto in vrage so ropotali v podobni italijanski granat, a brez uspeha. Angelčki se prikazujejo v podobni belega šrapnelkega dima in njihova darila leté daleč naokoli. Toda vsi napori našega ljutega nasprotnika so zaman. Nas ni zmogel, nas ne zmore in nas ne bo! — Spominjamo se naše miline in ji pošiljamo kot malo darilce znesek 35 kron, v upanju, da najdemo mnogo spomnevalcev. Na veselo svidenje! — Trebec, Batista, Žagar, Zgajnar, Poženel, Ukalovič, Širca, Race, Švangelj, Avsee, Trčon, Novak, Smrdel, Dujmovič, Ivančič, Friedrich, Stepančič, Malan, Budin in Twinšek. — Živeli naši narodni volaki!

Zabavne epizode v italijanski komori radi cenzure. V govoru, ki ga je imel socialistični Mazzoni v italijanski komori, je rekel med drugim: »Vlada nam pravi, da smo zavezniki Anglije. Zakaj pa ne gre na Angleško v solo v stvarih svobode? In potem tisti strah pred časopisem? Vlada pravi vedno, da je narod močan, da je edin in svoje stvari gotov. Čemu se torej boji vlada, da bi moglo časopisje provzročiti nesrečo? Na to je poslanec Mazzoni govoril o cenzuri, ki pleni celo članke o položaju ruskih Židov. Najbolj neumna je cenzura v Benetkah. Glas: Ne, v Rimu! Tretji glas: Ne, v Milanu! Mejklici: Povsod je enako neumna!

Ime Cadorna v zgodovini bojev med Avstrijo in Italijo. Po bitki pri Novari je piemontezki kralj Karl Albert poslal diplomata grofa Karla Cadorna k poveljstvu avstrijske vojske kot posebnega odposlanca, ki naj prosa za premirje. Kot namestnik Radeckega je podal F. Z. M. Hess grofu Cadorna tak-le odgovor: »Z Italijo moremo skleniti mir le tedaj, ko bo z obema ramama pritisnjena ob tla. Le popolna zmaga nam da nasproti Italiji polno garancijo za mir. A v bitki pri Novari se je boril proti Avstriji kot major grof Rafael Cadorna. Odgovor F. Z. M. Hessa je prisilil kralja Karla Alberta, da se je odpovedal prestolu. Nesrečna zvezda spremlja njih, ki nosijo ime Cadorna. Sedaj povečuje tretji Cadorna proti Avstriji z izrecno »smolo« in moglo bi se zgoditi, da tudi kralju Viktorju Emanuelu zopet kak Cadorna pomene kako žalostno sporočilo. Zgodovina izgubljenih bitk se rada ponavlja.

Za istrske evakuirance. Vojno pomožni odbor v Puli se je že od začetka vojne toplo zavzemal za puljske evakuirance. Sedaj je odbor zaprosil gg. Stihovića in dra. Kirca, da obiščeta barako v Gmündenu, a dra. Benussija in Wassermann, one v Lipnici. V pomirjenju javlja puljski »Hrvatski list«, da se je položaj evakuirancev v zadnjem času zboljšal in da so pritožbe postale redkeje. Vendar je dolžnost vseh, da nudijo pomoč odboru v Puli.

Smrt zadnjega Ilirca. V Zagrebu je umrl je dni v 94. letu svojega življenja Franjo Solar, eden najuglednejih zagrebških meščanov. Po poklicu trgovec je bil Solar eden gojencev slavnihih »Ilircev« in je svoje hrvaško narodno in demokratično stališče vsikdar držal nad vse visoko. Pri znani katastrofi, ko je poginilo toliko Ilircev po strelnih vojakov, je bil ranjen

tudi Solar. Bil je to zadnji še živeči Ilirec. V Zagrebu ni nobenega več, ki bi se spominjal onih velikih časov. V značaju, delavnosti in poštenju pokornikomov se najbolje spoznavajo cilji, ki so vodili Ilirce: da se narod osvesti in navduši za narodne idejale in da se poleg tega gospodarsko okrepi. Franjo Solar je ohranil to svoje politično uverjenje vse do zadnjega svojega dne. V mnogih denarnih zavodih je to neodvisnost ohranjal tudi tedaj, ko so se oblastneži posluževali raznih sredstev, da bi zagospodarili tudi v zadnjih trdnjavah hrvaške opozicije. Časten mu spomin!

Iz Kolonje. Opozarjamo še enkrat na božičnico CM otroškega vrtca v Kolonji, ki bo danes, v nedeljo, ob treh popoldne v prostorih gostilne »pri starem Matevžu«. Po sporedu bo štrukljev in čajev večer.

Mestna zastavljalnica. Jutri, 11. t. m., od 9. dop. do 3. pop. se bodo prodajale na dražbi dragocenosti serije 135., zastavljene meseca junija 1914. na zelene listke, in sicer od štev. 36.100 do štev. 38.800.

Nagla smrt. Včeraj zjutraj se pred polno sonce bil zdravnik z zdravniške postaje nujno pozvan na pomoč v VI. nadstropje hiše št. 16 v ulici del Solitario, češ, da je tam neka stara ženska, ki nujno potrebuje zdravniške pomoči. Zdravnik se je nemudoma odpravil na rečeno mesto, a ko je prišel tja, je tam našel 86-letno Antonijo Steinerjevo, ki je pa bila že mrtva. Konstatiral je, da je starka umrla vsled srčne paralize: srce ji je namreč nehalo biti.

Umrlj so: Prijavljeni dne 11. t. m. na mestnem fizikatu: Mihovlovič Ecegrina, 26 mesecev, ul. della Institucio št. 83; Curjel Samuel, 79 let, ul. Q. Petrarco št. 5; Dornia Karolina, 79 let, ul. della Valle 10; Kastelic Gaspar, 78 let, ul. sv. Zenona št. 6; Rešič Marija, 75 let, ul. sv. Anastazija št. 16. V mestni bolnišnici dne 10. t. m.: Roguljič Eli-zabeta, 15 let; Zupan Tereziija, 30 let; Pavan Artur, 50 let; Šrelis Marija, 54 let; Peric Elizabeta, 37 let; Sauli Anton, 72 let; Vrečko Josipina, 77 let; Arjjo Ana, 88 let. V bolnišnici pri Sr. Mar. Magdaleni dne 10. t. m.: Todesehini Viljem, 5 let.

Izpred sodišča. Trije uzmoviči v kratkih hlačah.

Ko je vojna za nekaj časa izpraznila Trst učiteljev in starejših učencev tatinškega vsučilišča, je bil človek brez skrbi, da bi mu prišel »nepoklican gost« v hišo. Toda eden gre, drugi pa pride. Tako je tudi v Trstu.

Anton Švajgar, 11 let in pol star deček, iz Ogrskega doma, je šel 5. t. m. z rokami v žepu po ulici Tesa. Na vogalu hiše št. 5 sta stala 12 in pol letni Ivan Vascotto iz Buf in 13 letni Ivan Bulič iz Splita ter sta prodajala zrak. Pozdravili so se po »fantovsko« in začeli tuhtati, kako bi prišli v boljši položaj. Ti mednarodni poštenjakoviči so sklenili na Švajgarjev svet, da tedaj, ko se malo zmrzči, vlijemo v zaprto stanovanje nekega renjokla Humberta Querinuzzi, ki ima stanovanje v II. nadstropju hiše št. 5 v isti ulici. Po tem dogovoru so se razšli. Ko se je zmrzilo, so se vrnili, šli za hišo in hoteli vdreti skozi okno v omenjeno stanovanje. A glej smolo, pregnala jih je neka žena, ki stanuje v oni hiši. Ti junaki pa niso izgubili poguma, kakor mogoče Querinuzzi na soški fronti, ampak so sklenili da drugi dan zvečer, 6. t. m. ponovno poizkusijo svojo srečo. In res, neopaženi v megli, so splezali do okna, je po tatinskem odprli in zlezli v stanovanje. Da bo »colpetto« bolj gotov, se je spraval Vascotto nazaj na ulico stražit, da ne pride kakšen »nebodigatreba«. Ostala dva sta, kakor se je potem pokazalo, razmetala vse stanovanje, napolnila vrečo z raznimi stvarmi in odnesla tudi bakrena kotla. Spravila sta se potem na cesto in vsi trije so izginili z ukradenimi stvarmi v megli.

Niso se pa mogli zediniti radi razdelitve plena, kajti pozneje so se tam gori na trati proti Katinarji preglasno prepirali, tako da je vso zadevo slišal stražar Franc Jelen. Ulovil je vse tri tičke in jih odpeljal na policijo z »robo« vred.

Polijski komisar se jih je skoraj ustrašil, ko je zagledal te možake, ki skoraj še »prodajajo platno«, ker opraviti je imel že žnjimi velikokrat radi njih predolgih prstov. Napravil je ovadbo, mularijo poslal v zapore, ovadbo pa sodišču.

Ta ovadba pa ni vsebovala samo popisa dejanja, ampak zapisano je bilo tudi, da je bil Švajgar že policijsko kaznovan radi tatvine, da Bulič ne živi od drugega kot od tatvine in Vascotto da je prišel šele v soboto, 4. t. m. iz hotela Coronco, kjer je delal druge načrte 14 dni tudi radi tatvine.

Ti tatinski rokodelci so včeraj na razpravi v zaporih pred okrajnim sodnikom de Pratijem priznali in se ponašali, kakor da bi bili napravili dobro delo. — Ker nimajo še 14 let, so bili obsojeni le radi prestopka tatvine in sicer Švajgar na pet, Vascotto na 7 in Bulič na 4 dni zapora. Da bi le kaj pomagalo!

Opozarjamo slavno občinstvo na današnji oglas veliki slovenski skladni stenski koledar, ki ga izda knjigarna J. Štoka, Trst ulica Molino piccolo 19 (tik kavarne Nuova York) ter ga posebno »priporočamo, ker bo to edini slovenski koledar te vrste, posebno pa glede njegove praktične vrednosti ker bo ob enem tudi beležni koledar.

Poziv za novoletna voščila! Prosimo vse naše cenj. inserente, naročnike, čitatelje in sploh vse one osebe, ki želijo uvrstiti v našem listu novoletno voščilo za dan novega leta, naj se pravočasno javijo podpisano, ker prekasne naročbe. ne bomo sprejemali, ako ne bomo imeli prostora v listu.

Inseratni oddelek »Edinosti«. ČEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosákova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste št. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI: se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Tobakarna se odda v najem pod ugodnimi naslovi pove ins. odd. »Edinosti« 603

Veliki stenski skladni (blok) koledar izda knjigarna J. ŠTOKA. Za božične praznike izide na elegantnem kartonu edini slovenski koledar te vrste, ki bo obenem služil tudi kakor beležni koledar. V oklepju bo imel hrvaška imena mesecev. Nedelje in prazniki bodo tiskani rdeče. Z ozirom na praktičnost bo ta edini slovenski koledar neizogibno potreben vsem občinskim in župnijskim uradom, vsem odvratnikom in notarjem, trgovcem, obrtnikom in privatnikom. Cena mu bo K 2-10, po pošti K 2-60. Naročila naj se izvoli pošiljati: J. Štoka, knjigarna in trgovina s papirjem, Trst, Molino piccolo št. 19. 700

M. Gal se je preselil v ulico S. Sebastiano št. 2. Specializeta gumijevih in higijeničnih predmetov. Ceniki zastoj. 587

Mobilirana soba se odda (K 24) poštini gospod. ul. Commerciale 9, III. nad. 517

Velika zaloga papirja za ovitke, papirnatih vrečic lastne tovarne. Valčki raznih barv in velikosti. Cena zmerna. — Gastone Dollinar Trst, Via dei Gelsi 16. 434

Ivan Krizmančič ulica Caserma 8 prodaja: vermouth K 1-60-2, mar-sala K 2-40-2-80, cipro K 2-40-2-80, crema marala K 2-40. Amaro Iстриa K 2-40, pelikovec 2-40, topinovec navaden K 2-40, topinovec fini K 3, slivovic K 3, brinjavec K 2-60, konjak K 3 liter, refosk v steklenicah K 2, meškati v steklenicah K 1-80. 502

Fotograf Anton Jerkič posluje zopet v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste št. 10. 2436

Išče se 13-14 letno dekle za domača dela. Via Caserma 14, II. n., vr. 12. 607

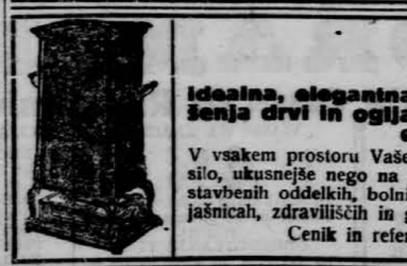
Kmečka posojilnica in hranilnica v Kubeđu registrirana zadruga z neomejeno zavezo vabi na

VI. občni zbor ki se bo vršil

dne 26. decembra 1915 v Kubeđu št. 1. DNEVNI RED:

- 1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje račun. zaključka za l. 1914.
4. Sprememba pravil.
5. Volitev načelstva.
6. Citanje revizijskega poročila.
7. Slučajnosti.

ZDRAVNIK Med. Dr. Karol Perničič ordinira od 11-1 pop. Trst, ulica Giulia št. 74 E (zraven Dreherjeve pivovarne).



„KRONPRINZ“ Idealna, elegantna in higijenična peč bodočnosti, brez napeljav, nadležnega nošenja drvi in oglja, brez pepela, dima, saj, zastrupljenja s plinom, brez nevarnosti eksplozije. — Nikak okrogli petrolejski palinik. V vsakem prostoru Vašega stanovanja, urada, bolniški sobi itd. zdrava gorkota, v najkrajšem času največje kosilo, ukusnejše nego na vsakem drugem ognjišču. 70% prihranka na gorivu. Pri »Rdečem križu« v vojaških stavbenih oddelkih, bolniških vlakih, bolnicah, v dunajskem stavbnem oddelku, c. kr. zrakoplovnem oddelku, vojašnicah, zdraviliščih in gospodinjstvih vpejana. — Od K 19.40 naprej. — Menjava in poprava vseh zistemov. Cenik in reference pošilja Tovarna E. B. Kimping Dunaj VII Kaiserstrasse 65.

ZAHVALA. Podpisani se najiskrenejše zahvaljujemo vsem onim blagim osebam, ki so nas tešili o priliki prebriske izgube našega nepozabnega sina oziroma brata. Julijana Gerdola. Posebno se zahvaljujemo p. n. učitelju katinarske šole, častiti duhovščini, katinarski šolski mladini, milim učenkam-pevkam, korporativnemu učiteljskemu združenju vrdske, zastopstvu škedenjske in barkovljanske šole, častnemu oficirskemu zboru, cenj. katinarski finančni straži, skupini katinarske vojaške straže za spremstvo pri pogrebu, vsem darovateljem vencev in tisočermu ljudstvu bližnjih okoliških vasi in sosednega Brega, sploh vsem onim, ki so na tak ganljiv način izkazali pokojnemu poslednjo čast. Posebna zahvala pa bodi izrečena g. voditelju katinarske šole C. Valentiju za njegov trud in krasen nagrobni govor. ROCOL (pri Lovcu), 11. decembra 1915. Kristijan Gerdol Ivanka Gerdol Milko Gerdol oče. mati. brat (odsoten)

60.000 kron Zlato, srebro in platin kupuje Čistilnica dragocenih kamnov R. DUSSICH & C., ul. Acquadotto 62. znaša glavni dobiček srečk »Avstrijskega rudečega križa«, kojih prihodnje žrebanje se vrši dne 3. januarja 1916. Zahtevajte prospekt. - Srečkovno zastopstvo 4, Ljubljana.

Morske ribe nasoljene po K 1.56 od 5 kg dalje po K 1.50, nadalje trebuševina, reberca (carré), osušeno meso i. t. d. i. t. d. po K 6.40, več nego 5 kg po K 6.10. Albin Anžič Veletrgovina v ul. Ugo Foscolo 3.

IZVRŠUJE VSA PISMENA NAROČILA TOČNO IN RAPIDNO KNJIGARNA J. ŠTOKA PAPIRNICINA v Trstu ulica Molino piccolo 19 (tik kavarne Nuova York) ima v zalogi slovenske in tujejezične, leposlovne, strokovne, znanstvene in šolske knjige, vsakovrstne slovnice in besednjake najrazličnejših jezikov. — Ima v veliki izbiri zemljevide vseh bojišč, veliko zalogo razglednic, tražake po 2-60 K, polrajinske po 3 K, vojne po 4 K sto komadov, najrazličnejše božične po 4 sto kom. naprej. Velika izbira: reproducijskih razglednic najslavnejših umetnikov; vseh vrst pisemskega papirja v mapah in kasetah od praprostega do najfinjšega, najrazličnejše noteze, trgovske knjige, svinčnike, peresa itd. ter pisar, in šolske potrebščine. Prodaja elektr. svetiljke, baterije, vsakovrstne igralne karte: cigaretni papirček »Excelsior« po K 2.75, »Abadie« po K 6.30 škatli. Priskrbuje najrazličnejša tiskarska dela, uradne, pisar., trgov.; tiskovine, vizitke, kuverte s firmo, cenike, napise itd. Sprejema inserate, zahvale, osmrtnice. Izvršuje razne okvirje za slike in fotografije, stampe in vezanje knjig. Se najlepše priporoča vsem pisarnam in uradom v mestu in na deželi. J. ŠTOKA knjigarna in papirnica Trst, ul. Molino piccolo 19.

IZVRŠUJE VSA PISMENA NAROČILA TOČNO IN RAPIDNO

Podružnica ljubljanske kreditne banke v Trstu, ulica Caserma št. 11 :: je pričela v Trstu zopet poslovati. :: Izvršuje vse bančne posle. Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4%. Priporoča srečke V. avstrijske razredne loterije katerih žrebanje se vrši za I. razred 14. in 16. decembra t. l. Uradne ure od 9 dopoldne do 1 popoldne.

„KRONPRINZ“ Idealna, elegantna in higijenična peč bodočnosti, brez napeljav, nadležnega nošenja drvi in oglja, brez pepela, dima, saj, zastrupljenja s plinom, brez nevarnosti eksplozije. — Nikak okrogli petrolejski palinik. V vsakem prostoru Vašega stanovanja, urada, bolniški sobi itd. zdrava gorkota, v najkrajšem času največje kosilo, ukusnejše nego na vsakem drugem ognjišču. 70% prihranka na gorivu. Pri »Rdečem križu« v vojaških stavbenih oddelkih, bolniških vlakih, bolnicah, v dunajskem stavbnem oddelku, c. kr. zrakoplovnem oddelku, vojašnicah, zdraviliščih in gospodinjstvih vpejana. — Od K 19.40 naprej. — Menjava in poprava vseh zistemov. Cenik in reference pošilja Tovarna E. B. Kimping Dunaj VII Kaiserstrasse 65.

SIROLIN "Roche" Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenca a Kdo naj jemlje Sirolin? 1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. 2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave. 3. Vadušljivci, katerim Sirolin značno olahča naduha. 4. Škrofulzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vapehom na splošni počufek. Se dobi v vseh lekarnah & K. H.

Književnost in umetnost.

Kraguljčki. Prejeli smo: Kakor že naznanjeno, izide v par dneh kakor božično darilce za našo mladino mala zbirka Utvinitih pesmic pod naslovom »Kraguljčki«. Knjiga izide v založbi tukajšnje knjigarne J. Stoka.

Darovi.

Za božično CMD v Rojano so nadalje darovali na polje gospice Pepco Lavrentičeva ga. Ema Čampa K 10; gđe. Ida Posoga K 3; po 2 K gg.: Nechtigall, Lj. Sečevič; Hans 40 vin.; v isti namen daruje ljub. kritičnim razmoram vedno prisrčnovalni g. Josip Jelen K 2; Samrda K 1; učitelj Petrov K 1; pri »kotečih« naralo K 2-40. — Poprakov: ga. Adela Košta je darovala K 4 in ne K 1, kakor je bilo pomotoma objavljeno.

Za božično so darovali: dr. Neimenovan K 20; g. Sedmak 2 K, gđe. Kafurka K 5, ga. Samokoc K 1, gđ. Gracjan Stepančič K 10; dr. Grsković K 4. — Poš. gđe. Vere Ponikvar: gđe. Amalja Čok K 2, družina Ponikvar K 5, g. M. Volk K 1, ga. Roza Segolin K 1, g. Zavadal K 1, N. N. K 2, g. Josip Sorč K 2, N. N. K 2, g. M. Kosič K 4, gđe. Karmela Frank K 3, N. N. K 10, ga. Marija Marc K 2, ga. Roza Quaiatti K 4, N. N. K 4.

Darovi, došli ces komisarju. Ivan pl. Benaldy K 30 za božične darove vojakom na bojišču in K 30 za darove ranjenim vojakom v kraških lazaretnih; gospa, ki hoče biti anonimovana, K 50 za ranjene vojake in K 50 v korist v vojni oslepelih vojakom; porodim 67letnice vladanja Njega Velikačstva cesarja deset občinskih redarjev K 9 za vдовinski in sirotinski sklad (Mihael Ciuch, Karl Pittino, Viktor Seifert, Albin Mazzuchini, Josip Purich, Mihael Parich, Ivan Sanzio, Just Longhi in Anton Vecchiety); uprava »Lavoratori« na že objavljenih darovih K 270 18 za vдовinski in sirotinski sklad, K 100 za begunce iz Istre in Furlanije, K 75 za vojake, oslepele v vojni in K 65 za »vojaški dan«; Franc in Ivanka Drasch K 20 za vojake na bojišču; Casparis in Augustin, lastnika kavarne in slaščičarne Pitschen K 30 za vojake na bojišču.

Vesti iz Gorisike.

Iz Sempolaja. Pri nas razdeljuje županstvo koruzno moko, seveda tako, kakor jo dobiva iz Sežane — morda od aprovizacijskega odbora za sezanski okraj. Nekaj časa je bila moka dobra, da smo bili popolnoma zadovoljni. In tedaj jo je mogla vsaka rodbina dobiti od vsake partije do 20 kg. Sedaj pa je moka tako slaba, da so vsi izdelki iz nje naravnost nevrtni. Polenta n. pr. je črna in kakor blato, težka kakor da je narejena iz ilovice. Naj jo kuhamo tudi ves dan, vedno ostaja blatna. Uživanje take hrane je naravnost nevarno za zdravje. Ker pa je koruzna moka pri nas skoro za vse prebivalce glavno, a za mnoge celo edino živilo, vsled česar so prisiljeni uživati tako slabo in zdravju škodljivo hrano, in če uvažujemo dalje, da moramo to blatno blago plačevati prilično drago — po 64 vin. kil. — potem bo vsakdo razumel našo nevoljo in bo priznaval opravičenost našega ogorčenja. Županstvu ne očitamo ničesar, ker ono ni krivo, kajti oddajati mora tako moko, kakoršnja dobiva. Pač pa se obračamo do aprovizacijskega odbora v Sežani, naj poskrbi, da bo to malo hrane, ki jo dobivamo za pošten denar, vsaj — zdravju neškodljivo. (Prip. ured. Ta dopis nam je bil izroččen osebno v uradništvu s koščekom — inkriminirane polente. Potrjamo, da je taka jed res nevrtna. Res mora le skrajna potreba prisiliti ljudi, da kupujejo tako moko.)

Iz Sežane. Za božično vojakom na južni fronti so darovali sledeči po kron: Gg. Scaramanga 50, Scaramanga, oskrbnica 4, Kranjc I. 2, N. N. 4, N. N. 2, Pirjevec M. 4, Adamič K. 1, Znidaršič M. 3, Znidaršič M. 1, Mahorčič M. 5, Oblak M. 1, Čiljevšek K. 1, Novič T. 2, Rumer J. 10, Macarol A. 2, Gulič F. 5, Rodica J. 2, Martinčič M. 40 vin., Hikel A. 1, Merlak U. 2, Bezek K. 3, Pregelj Z. 60 vin., Vavovec J. 60 vin., Štok F. 140, Seražin J. 1, Ocvirk P. 1, Štolfa F. 1, Tavčar Z. 60 vin., Husu Ana 60 vin., Renčelj I. 1, Renčelj M. 60 vin., Renčelj M. 1, Neimenovana 60 vin., Čeh A. 2, Čeh K. 1, Meržek P. 2, Perovec H. 2, Snet J. 1, Renčelj T. 1, Fiere M. 1, Kante R. 2, Gizela Dolenc 2, Milan Dolenc 1, Boris Dolenc 1, Svoboda 1, Kontelj J. 1, Štolfa K. 4, Štolfa V. 1, Perhavec Z. 1, Paximadi E. 5, Živec T. 1, Kocjan L. 1, Renčelj Z. 2, Macarol J. 1, Urbančič K. 1, Merlak F. 1, Tavčar J. 20 vin., Bekar F. 4, Detoni J. 3, Gorup J. 1, Rebec T. 2, Šurbek F. 2, Štolfa Franc 5, Šuc I. 1, Škrinjar A. 4, Hrobat V. 2, Vesel A. 3, Ferfila H. 2, Šmuc U. 1, Neimenovan 1, Špacapan J. 1, Štolfa J. 1, Pirjevec M. 2, Mislje J. 4, Rožič I. 4, Feldposl J., Dr. Dolenc 10, Bandel F. 2, Kontelj J. 2, Peml J. 1, Neimenovan 1, Neimenovan 20 vin., Štrekelj A. 1, Šubic 2, Amf M. 2, Bronznin 2, Neimenovan 120, Neimenovan 122, Neimenovan 1, Starč B. M. 5, Haussen N. 5, Kante Ant. 5, Dr. Velček 10, Kafurka M. 1, Zupančič I. 2, Mandus E. 1, Cemeoca B. 1, Berlot K. 1, Wesner F. 1, Lasič Fr. 10, Sanor J. 2, Pirjevec P. 5, Škrinjar I. 1, Škrinjar M. 1, Hreščak N. 1, Kocjan M. 1, Kariz J. 80 vin., Čebulec Al. 1, Mevla F. 20 vin., Stojkovič F. 2, Bekar M. 50 vin., Renčelj A. 1, Čebulec A. 60 vin., Krt A. 3, Metljak J. 1, Živec M. 1, Grgič M. 1, Grgič J. 40 vin., Kocjan K. 60 vin., Šuc M. 1, Gerbec A. 1, Macarol A. 2, Pirjevec A. 40 vin., Keber U. 80 vin., Ženko M. 1, Rebec A. 50 vin., Fakin N. 2, Razgel A. 1, Mahnič F. 1, Kovačič J. 2, Pisot M. 50 vin., Zlobec M. 1, Brcar Fr. 3, Čebulec H. 1, Furlan A. 1, Menček N. 40 vin., Kocjan F. 1, Mahorčič M. 2, Trebec F. 120, Kocjan M. 1, Ozbič Druž. 2, Neimenovan 40 vin., Ukmar F. 1, Kocjan K. 1, Klančar N. 20 vin., Grlic T. 1, Neimenovan 130, Paučič Iv. 1, Bekar A. 2, Čevnja F. 80 vin., Čevnja J. 1, Koron L. 1, Skrlj Al. 2, Hrlju H. 2, Böhm R. 1, Štolfa U. 2, Jank J. 2, Zolner N. 2, Malek N. 2, Robic N. 150, Štolfa P. 1. — Nabrano v Sežani skupaj: 358 K 32 vin., nabrale gospodične: Mici Znidaršič, Mici Merlak, Mimica Seražin in Stana Bekar. (Konec sledi.)

Razno vesti.

Nadškof Kohn. Dne 3. t. m. je na svojem gradu pri Mariboru umrl bivši olomuški nadškof dr. Teodor Kohn. Za nadškofa je bil izvoljen 8. novembra 1892. Ko je takratni ministrski predsednik dovtipni grof Taaffe dobil v parlament brzojavko, da je dr. Teodor Kohn izvoljen za nadškofa, je vzkliknil: »Kohn? Lepa reč! No, upam, da je mož vsaj krščen!« Židovsko pokolenje je bilo za nadškofa velika ovira. Ko je bil Kohn še kanonik, je pokazal, da je v denarnih stvarih jako izveden, in ker je nadškof grof Fürstenberg zapravil ogromno mnogo premoženja olomuškega kapitlja, je bilo treba po njegovi smrti postaviti na njegovo mesto moža, ki se razume na denarne stvari. Tako je postal Kohn nadškof. Zavzemal je to mesto 12 let. V teh letih je imel neprestane pravde posebnost na različni kmeti. Zlasti mnogo prahu je vzbudila nadškofova pravda proti kmetu Dabjaku, ki je bil obdolžen, da je posekal dve smreki, ki sta bili baje last nadškofije. Kmet se ni dal ugnati in je po osem let trajajočem boju zmagal. S tem je bilo nadškofovo stališče omajano. A šele dve leti pozneje je Kohn odstopil. Dne 12. marca 1912. se je odpovedal in že dva dni pozneje je papež njegovo odpoved sprejel. Sodi se, da je olomuški kapitelj sam zahteval, naj se Kohn umakne. Kohn se je preselil na svoj grad nad Mariborom. A s tem še ni bilo vse končano. Njegov naslednik, nadškof dr. Bauer, je zahteval, naj dr. Kohn vrne olomuški nadškofiji dva milijona kron, češ, da je za toliko oškodoval nadškofijsko premoženje. Pogajanja so trajala nekaj let. Končno je dr. Bauer znižal svoje zahteve in dr. Kohn je plačal. Maščeval se je za to s posebno štiri dele obsežajočo knjigo, ki je izšla l. 1913. v Gradcu. Nadškof dr. Bauer je umrl pred nekaj dnevi; sedaj mu je sledil v večnosti tudi dr. Kohn.

Ogrska tovarna topov. Ogrska vlada zahteva od državnega zbora, naj ji dovoli 13 milijonov kron za daljnjo izpopolnitev tovarne topov, ki se nahajajo v Ojuru. Svetovna vojna je, kakor pač naravno, izrabila tudi mnogo topov in bo v prihodnjih letih treba skrbeti za nadomestilo. Vrhu tega je vojna tudi pokazala, da igrajo poleg osebnih sposobnosti vojaštva prav topovi največjo vlogo. Kaliber in dalekosežnost topov sta posebne važnosti. To so spoznale vse države in ker se bodo gotovo potrudile, da v tem oziru izboljšajo svoje topništvo, bo seveda tudi Avstro - Ogrska storila, kar je treba. Z ozirom na potrebno dalekosežnost topov, se napravi na Ogrskem tudi primerno strelišče. Vsega skupaj bo potrebno 40 milijonov kron, a za sedaj bo dala država le 13 milijonov, ostalih 27 milijonov pa se bo dobilo s povišanjem delniške glavnice.

Pri nemško - nacionalni banki »Deutschschalpenländische Volksbank« s sedežem v Inomostu je prišlo do poloma, ker so prišli na sled raznim sleparskim mahinacijam. Banka je bila ustanovljena z namenom, »da bo nemško - narodnim soplemenjakom preskrbila poceni kredit«. Ustanova te banke pa je imela očividno političen namen. Kako so pa gospodje preskrbitali soplemenjakom cenen kredit, prič dejstvo, da so dovoljevali posojila sebi. Ravnatelj baron Kuhn je celo obtožen, da je poneveril banki 67.669 kron. Zato preganja sodna oblast trojico teh človekoljubov: Morica barona Kuhna, Alfreda Schalasccheka (Kako nemški zveni ime!) in dra. Martina Klingerja. Poslednji je bil celo do leta 1913. občinski svetnik v Inomostu. Glavni obtoženec je Kuhn, druga dva pa sta obtožena, da sta s ponarejenimi listinami omogočala zločin.

Češki komponist Ivan Malat je umrl v Pragi v visoki starosti 72 let. Pokojni umetnik je bil udan glasi v svo dušo. Največje zasluge si je pridobil s populariziranjem glasbene literature, o čemer pričajo njegova teoretično - praktična šola za pouk na glasovirju in vijolini. Najvažnejše delo njegovo je zbirka čeških narodnih pesmi, s katero si je postavil nemaljav spomenik v zgodovini novodobnih čeških umetniških in kulturnih stremljenj.

Priloge glasbene literature, o čemer pričajo njegova teoretično - praktična šola za pouk na glasovirju in vijolini. Najvažnejše delo njegovo je zbirka čeških narodnih pesmi, s katero si je postavil nemaljav spomenik v zgodovini novodobnih čeških umetniških in kulturnih stremljenj.

PRIPOROČLJIVE TVRDKJE

Ivan Bidovec večletni vođa trgovine Kat. Kolajno v Trstu, da je odprl svojo lastno trgovino jestvin in kolonijalnega blaga v ul. Campanile 13 ter se toplo priporoča za obilen obisk. Cene zmerne. — Postrežba točna. 2206

A. Rieger Trst, via Torrente 30, l. n. Damska krojačnica. — Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerne. 337

Stara grška žganjarna odlikovana z zlato kolajno v Trstu, Via Cavana 5. Bogat izbor likerjev; grški in francoski konjak, kranjski brijavec, kranjski slivovec in briki trojnovoc in rum. Cene nizke. Izber gredic. — Slaščice in prepečeni. Grški mastici iz Šija. — Filijalka na vogalu ul. del Teatro in ulice dell' Orologio. — Se priporoča Andrej Antonopulo. 403

Oglaš, osmrtnice, zahvale in vsakovrstna naznanila reklamne vsebine, naj se pošiljajo na »Inseratni oddelek Edinosti«

Ivan Krže Trst, Piazza S. Giovanni 1 Zaloga kuhinjskih in kletarskih potrebščin od lesa in plešena, šifrov vreat, čebrov in kad, vodčakov, lopat, rešet, sit in barbovratnih klobukov, jermenev in metel ter mnoge drugih v to stroko Priporoča svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od pocelana, samije smatla, kostanje ali cinka, sadalje pametanost, kletke itd. Za gostilničarje pipe, kroglje, sesalje in steklo posodo za vino, 403

Umetni zobje z In brez čelustni, zlate krone in obročki VILJEM TUSCHER konces. zobotehnik TRST, ul. Caserma št. 13, II. n. Ordinar od 9 zjutraj do 6 zvečer.

Zaloga dalmatinskega vina lastnega pridelka iz Jesenic pri Omišu Filip Ivanišević ulica Torre bianca 10, Telefon 14-05 Prodaja na drobno in na debelo. Gostilna-Buffer v ul. Nuova št. 9, v kateri toči svoja vina prve vrste.

ZOBOZDRAVNIK Dr. J. Čermák se je preselil in ordinira sedaj v Trstu, ul. Poste vecchie 12, vogal ulice delle Poste. Izdajanje zobovrez boletine. Plombiranje. UMETNI ZOBJE.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu registrovana zadruga z neomejenim jamstvom ulica S. Francesco šte. 2, I. nadst.

JOSIP STRUCKEL Trst, vogal Via Maria Teresa-S. Caterina Nov prihod volnena blaga za moške in ženske, zefir, batist in perljiva svila za jopice. — Svilenina in okraski zadnje novosti, velik izbor izgotovljenega perila in na metre, spodnje srajce moderci. Zevenine in drobnarije, preproge zavese, trliž po izjemno nizkih cenah.

Cena in redlina hrana (v škatljah.) Kuhana danska govedina (1/2 kg) . . . . . K 2.30 fini goveji gulaš (1/2 kg) . . . . . K 2.30 oprazene ribe (1 kg in več) . . . . . K 2.80 kondenzirano mleko (1/2 kg) . . . . . K 1.40 pašteta iz otrob (1/2 kg) . . . . . K 1.40 rižot, riž v svinski masti . . . . . K 1.70 1/2 norveških sardin . . . . . K 1.— Na debelo nižje cena. Pošilja po poštom povozju ADOLF W. KRANSZ - Stari uvažac skandinavskih proizvodov - Osijek I. (Hrvatska).

PELERINE s kapuco (loden) ZIMSKE SURNJE OBLEKE priporoča prodajalnica Bohinec & Co Trst, ulica Ponterosso šte. 8 vogal Via Maria Teresa št. 13. FINE OBLEKE PO MERI izdelujejo najboljši krojači. — Postrežba točna.

NOVO POGREBNO PODJETJE - TRST CORSO 47 (pri trgu della Legna) Telefon 10-02. Prevoz mrtičev v tu- in inozemstvo. Vrh vsakovrstne pogrebe z najnovejšo moderno upravo. Zaloga vseh mrtičkih predmetov. — Nočna inšpekcija v lastnih prostorih zloga, ulica Tesa šte. 31. Telefon 14-02. Zastopstva s prodajo mrtičkih predmetov: Na Opčinah, v Nabrežini pri Orehu (Noghere.) - Točna postrežba. Cene zmerne. Podjatk in upravitelj H. STIBIEL.

IGNAZIO POTOČNIG TRST ulica Riborgo šte. 28, vogal ul. Becherie Velika izbira moških in deških oblek. Črni in modri paletots. Ranglan, Ulster v sivih in rujavih barvah. Suknje s kožuhovine. Velika izbira moških pletenic (maj). Rumene in modre obleke za delavce. Izbira blaga za moške obleke. Sprejemajo se naročila po mori

Veliko skladišče klobukov dežnikov, bele in pisane srajce, izlask. platna žepnih robce, moških nogovic itd. K. Cvenkel Trst Corso 28 Cene zmerne. — Postrežba točna. Narodna trgovina. — Narodna trgovina.

Hranilne vloge sprejema od vsakega tudi če ni ud z drugo, in jih obre- 4 1/2 0 večje znanke po do- stuje po 12 0 govora. Trgovcom otvarja računne račune z dnevrim obrestovanjem. Rentni davek plačuje zadruga sama. Vloga se lahko po eno krono. Poštno-branilnični račun 75.673. TELEFON 16-04.

VLOGE NA KNJIZICE 4% od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka iz svojega. OBRESTOVANJE VLOG na tekočem in tiro-računu po dogovoru.

Posojila daje na osebni kredit in na zaslavo proti plačilu po dogovoru. Uradne ure: vsak dan od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne. Priporoča male hranilne škrinjice, ki so posebno primerne za družine.

JADRANSKA BANKA Trst, Via Cassa di Risparmio šte. 5 (Lastno poslopie) KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pis.na, priporočila, delnice, srečke itd. VALUTE IN DEVIZE. PREDUJMI na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih SAFE - DEPOSITS. PROMESE. Brzojavi: JADRANSKA. MENJALNICA VLOGE NA KNJIZICE 4% od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka iz svojega. OBRESTOVANJE VLOG na tekočem in tiro-računu po dogovoru. FILIJALKE: DUBROVNIK KOTOR LJI. BLJANA METKOVIĆ OPATIJA SPLIT ŠIBENIK ZADAR ARREDITIVI, ČEKI IN KAZNICE NA VSA TU- IN INOZEMSKA TRŽIŠČA. Živahna zveza z AMERIKO. REMBOURSNi KREDITI. PRODAJA SREČK RAZREDNE LOFERJE. ESKOMPTUJE: srečke, devize in papirje. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurznj izgubi, revizija zrebanja srečk itd. brezplačno. STAVBNI KREDITI, REMBOURS-KREDITI Krediti proti dokumentom ukrcanja. BORZNA NAROČILA. INKASO. Telefoni: 1463, 1793 in 2676. ESKOMPT MENIC

„Tržaška posojilnica in hranilnica“ registrirana zadruga z omejenim poroštvom TRST - Piazza della Caserma šte. 2, I. nad. - TRST (v lastni palači) vhod po glavnih stopnjicah. Poštno-branilnični račun 16.004. TELEGON št. 052 ima varnostne celice (safe deposits) za shranje vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednih, popolnoma varno proti ulomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu ter jo oddaja strankam v najem po najnižjih cenah. STANJE VLOG MAD 10 MILIJONOV KRON. Uradne ure: od 9 do 12 dopold. in od 3 do 5 popold. Izplačuje se vsaki delavci ob uradni urbi